

# Abbas Hilmi – I

Mısır valilerinden. Babası **Ahmed Tosun Paşa**dır. Vehhabiler üzerine sefer yapıp, onların fitne hareketlerine mani olmak için vazifelendirilen **Mehmed Ali Paşa**nın çok sevdiği torunudur. 1813 (H.1228)te Cidde’de doğdu. Mısır’da yetişti.

Abbas Hilmi, amcası İbrahim Paşa'nın 1848 senesinde vefatı üzerine Mısır valiliğine tayin edildi. Bu sırada Osmanlılarda Tanzimat devri başlatılmış ve Mısır’da da Avrupa’nın tesiri ile bir takım reformlar yapılmaya başlanmış, Avrupai tarzda bazı müesseseler açılmıştı. Avrupalıların menfaatlerine olan işlere, Abbas Hilmi karşı çıktı. Reformlara uyularak açılan bu neviden bir takım kuruluşları kapattı. Bu kuruluşlarda misyoner gibi faaliyet gösteren pekçok Avrupalı danışman ve eğitimciyi vazifelerinden aldı. Devrin alimlerinden **Tahtavi**’yi 1850 senesinde Hartum’a gönderip, bir medrese açmasını istedi. Diğer taraftan masrafları kontrol altına aldığı gibi, vergilerde indirim yaparak halkın iktisadi durumunu oldukça iyi bir hale getirdi. Kahire’de bir harp okulu kurdu.

Tanzimatın Mısır’da uygulanması konusunda Osmanlı Devleti ile ortaya çıkan meseleleri çözmek üzere Fuad Efendi (Paşa) Mısır’a gönderildi. Fuad Efendi bu hususta bazı düzenlemeler yaptı ve şikayet konusu meseleleri halletti. Bu zamanda bir İngiliz şirketi, Kahire ile İskenderiye arasında demiryolu inşaatına başladı ve 1853’te tamamladı. Böylece İngilizler, kısa yoldan Mısır içlerine ulaşma fırsatını da elde ettiler.

Abbas Hilmi, dedesi Mehmed Ali Paşaya verilen fermanı değiştirerek, valiliğe, ailenin en yaşlısının geçmesi usulünü kaldırmak ve kendi yerine oğlu İbrahim Paşayı bırakmak istiyordu. Bu maksatla oğlunu **Abdülmecid Hana** damad yaptı. Fakat vefat etmesi ile bu işi gerçekleştiremedi. Abbas Hilmi, Kırım Harbinde Osmanlı sultanı Abdülmecid Hana yirmi bin kişilik bir ordu ve bir donanma göndererek yardımda bulundu. Bu yardımı gönderdiği sıralarda Kahire’deki köşkünde aniden

öldü. Zehirlenerek öldürüldüğü de rivayet edilmektedir.